

॥ सौतिरुवाच ॥ एवमुक्तः स राजर्षिर्मेने दग्धं हि तत्तकं । ऊताशनमुखे दीप्ते प्रविष्टमिति सत्तम ।

ततोऽब्रवीन्मन्त्रविदस्तान् राजा ब्राह्मणांस्तदा । आहरिष्यामि तत्सत्रं सम्भाराः संभ्रियन्तु मे ।

ततस्तच्छलिजस्तस्य शास्त्रतो द्विजसत्तम । तं देशं मापयामासुर्ग्रजज्ञायतनकारणात् ।

यथावदेदविदांसः सर्व्वे बुद्धेः परं गताः । चक्ष्वा परमया युक्तमिष्टं द्विजगणैर्युतं ।

२०२५

प्रभूतधनधान्याढ्यमृत्विग्भिः सुनिषेवितं । निर्माय चापि विधिवद्यज्ञायतनमीप्सितं ।

राजानं दीक्षयामासुः सर्पसत्राप्तये तदा । इदं चासीत्तत्र पूर्वं सर्पसत्रे भविष्यति ।

निमित्तं महदुत्पन्नं यज्ञविघ्नकरं तदा । यज्ञस्यायतने तस्मिन् क्रियमाणे वचोऽब्रवीत् ।

स्थपतिर्बुद्धिसम्पन्नो वास्तुविद्याविशारदः । इत्यब्रवीत्सूत्रधारः सूतः पौराणिकस्तदा ।

२०२६

यस्मिन्देशे चकाले च मापनेयं प्रवर्त्तिता । ब्राह्मणं कारणं कृत्वा नायं संस्थास्यते क्रतुः ।

एतच्छ्रुत्वा तु राजाऽसौ प्राग्दीक्षाकालमब्रवीत् । चत्तारं न हि मे कश्चिदज्ञातः प्रविशेदिति ।

इत्यादिपर्व्वण्यस्तोके एकपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५१ ॥

॥ सौतिरुवाच ॥ ततः कर्म प्रवृत्ते सर्पसत्रविधानतः । पर्य्यक्रामंश्च विधिवत्स्वे स्वे कर्मणि याजकाः ।

प्रावृत्त्य कृष्णवासांसि धूम्रसंरक्तलोचनाः । जुहुवुर्मन्त्रवचैव समिद्धं जातवेदसं ।

कम्पयन्तश्च सर्व्वेषामुरगाणां मनांसि च । सर्पानाजुहुवुस्तत्र सर्व्वानग्निमुखे तदा ।

२०२७

ततः सर्पाः समापेतुः प्रदीप्ते हव्यवाहने । विचेष्टमानाः कृपणमाकलयन्तः परस्परं ।

विस्फुरन्तः श्वसन्तश्च वेष्टयन्तः परस्परं । पुक्कैः शिरोभिश्च मृगं चित्रभानुं प्रपेदिरे । श्वेताः कृष्णाश्च नीलाश्च स्वविराः शिशव

स्तथा । नदन्तो विविधान्नादानपेतुर्दीप्ते विभावसौ ।

क्रोशयोजनमात्रा हि गोकर्णस्य प्रमाणतः । तपन्त्यजसं वेगेन वज्रावग्निमतां वर ।

एवं शतसहस्राणि प्रयुतान्यर्बुदानि च । अवशानि विनष्टानि पन्नगानान्तु तत्र वै ।

तुरगा इव तत्रान्ये हस्तिहस्ता इवापरे । मत्ता इव च मातङ्गा महाकाया महाबलाः ।

उच्चावचाश्च वहवो नानावर्णा विषोन्वणाः । घोराश्च परिघप्रख्या दन्दशूका महाबलाः । प्रपेतुरग्रावुरगा मातृवाग्दण्ड

२०२८

पीडिताः ।

इत्यादिपर्व्वणि सर्पसत्रे द्विपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५२ ॥

॥ सौनक उवाच ॥ सर्पसत्रे तदा राज्ञः पाण्डवेयस्य धीमतः । जनमेजयस्य केलासन्नृत्विजः परमर्षयः ।

के सदस्या वभूवुश्च सर्पसत्रे सुदारुणे । विषादजननेऽत्यर्थं पन्नगानां महाभये ।

सर्व्वं विस्तरशस्तात भवाञ्जंसितुमर्हति । सर्पसत्रविधानज्ञा विज्ञेयाः के च सूतज ।

॥ सौतिरुवाच ॥ हन्त ते कथयिष्यामि नामानीह मनीषिणां । ये च्छलिजः सदस्याश्च तस्यासन्नृपतेस्तदा ।

२०२९

तत्र होता वभूवाथ ब्राह्मणश्चण्डभार्गवः । च्यवनस्यान्वये ख्यातो विप्रो वेदविदांवरः ।

उद्गाता ब्राह्मणो वृद्धो विद्वान्कौत्सोऽथ जैमिनिः । ब्रह्माऽभवत्साङ्गरेवा अर्ध्वर्युश्चापि पिङ्गलः ।

सदस्यश्चाभवद्वासः पुत्रशिष्यसहायवान् । उद्दालकः प्रमतकः श्वेतकेतुश्च पिङ्गलः ।